

ת"פ 28260/02/21 - מדינת ישראל נגד אבנר בן גיאת

בית משפט השלום בתל אביב - יפו
ת"פ 28260-02-21 מדינת ישראל נ' חברת רמי שבירו
ואח'

לפני כבוד השופטת ענת יהב

המאשימה	מדינת ישראל
	ע"י ב"כ עו"ד צחי הבדלי
	נגד
נאשם 3	אבנר בן גיאת
	ע"י ב"כ עו"ד עידן שני

גזר דין לנאשם 3

כתב אישום מתוקן

הנאשם, הודה והורשע בכתב אישום מתוקן ובמסגרת הסדר טיעון בעבירה של **גרימת מוות ברשלנות** לפי סעיף 304 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "**החוק**").

בהתאם **לחלק הכללי** של כתב האישום המתוקן, ובתמצית העובדות שם בכל הנוגע ל**נאשם 3** מתואר, כי **ביום 10.5.18** או בסמוך לכך, נחתם הסכם בין **נאשמת 1** (חברת שבירו בע"מ), לבין **נאשמת 4** (חברת ג'יאנגסו סנטונג קונסטרוקשיון גרופ בע"מ), אשר תחום עיסוקה בעבודות בנייה (להלן: "**ההסכם**"). לפי הסכם זה, שכרה נאשמת 1 את שירותיה של נאשמת 4 לביצוע עבודות בניה בפרויקט בן שישה מגדלי מגורים בגליל ים בהרצליה (להלן: "**האתר**"). בתקופה הרלוונטית, שימש **נאשם 5** כמנהל הפרויקט מטעם נאשמת 4 ו**נאשם 6** שימש מטעמה כראש צוות העובדים. **ביום 19.5.19** או בסמוך לכך, מינתה **נאשמת 1** את **נאשם 3** למנהל העבודה באתר. על פי ההסכם האמור, התחייבה נאשמת 4, בין השאר, לביצוע עבודות השלמת השלד בכל המפלסים ועל נאשמת 1 היה לספק את התבניות, הפיגומים והתמיכות לצורך ביצוע העבודה.

המנוח הועסק על ידי נאשמת 4 ועבד באתר. ביום 15.1.18 או בסמוך לכך אישרה נאשמת 1 את תכנית הבנייה בהתאם לתקנות ארגון הפיקוח על העבודה. ביום 14.1.19 או בסמוך לכך, אישרה נאשמת 1 באמצעות **נאשם 2** שדרוג ועדכונים לתכנית האמורה. בהתאם לתקנות לניהול הבטיחות ערכה נאשמת 1 סקר סיכונים אשר כולל פרק ניהול סיכונים (פירוט אודות האמור בסקר ראו בעמוד 3 לכתב האישום). **ביום 19.5.19** או בסמוך לכך, מינתה **נאשמת 1** את **נאשם 3** למנהל העבודה באתר אשר יחד עם **נאשם 2** היה אמון על אכיפת התכנית לניהול

הבטיחות באתר.

על פי עובדות כתב האישום, האירוע אירע בבניין בן 11 קומות (להלן: "הבניין") אשר נאשמת 1 ונאשמת 4 עסקו בהקמתו. כחלק מהקמת הבניין, נדרשו ליצוק קירות חיזוניים עם חיפוי אבן באמצעות טפסות מתועשות (להלן: "התבניות") אשר סופקו לנאשמת 1 על ידי חברת ש.מ.ד.ר טכנולוגיות בע"מ, יחד עם תכנית להצבת פיגומים וכן הוראות בטיחות (להלן: "הוראות היצרן"). על פי הוראות הבטיחות וכמתחייב מתקנות הבטיחות בעבודה, התקנת מערכת התבניות תיעשה בהתאם למטרה שלה היא מיועדת ובאופן המונע התמוטטותה וכן ההרכבה תיעשה כך, שבכל שלב של ההרכבה תובטח יציבותה ויציבותו של כל רכיב שלה. כמו כן שיינקטו אמצעים למניעת התמוטטות מקרית של חלקי מערכת התבניות בשעת הפירוק או לאחריו.

בעקבות שינוי באופן ביצוע מעקות בטון במרפסת הבניין, פנתה נאשמת 1 לחברת ש.מ.ד.ר בבקשה להכין תכנית שיבוץ עדכנית. בעקבות פנייה זו וביום 3.7.19 או בסמוך לכך, העבירה חברת ש.מ.ד.ר לנאשמת 1 את התכנית המבוקשת. נאשמים 1-4 לא קיבלו לידיהם מחברת ש.מ.ד.ר את התכנית העדכנית.

עובר ליום 3.9.19 או בסמוך לכך, הותקנו תבניות וכן נעשתה יציקה בטפסות, כאשר חרף האמור בתקנות הבטיחות ובהוראות היצרן, הותקנו הטפסות מבלי שהיו מעוגנות באמצעות רגל תמיכה למשטח עבודה או לפיגום למניעת נפילתן. בנוסף, בסמוך לטפסות האמורות, הוצב משטח עבודה מאולתר עשוי שלושה לוחות עץ (להלן: "משטח העבודה המאולתר").

ביום 4.9.19 סמוך לשעה 06:45 (כאשר שעת תחילת העבודה באתר הינה 07:00) הגיע המנוח לאתר, ובידיעת נאשמים 5 ו-6 ובהנחייתם, עלה לקומה ט' בבניין לשם ביצוע עבודות פירוק הטפסות בקומה ומבלי להמתין למנופאים האחראים על הפעלת העגורן, עמד המנוח על משטח העבודה המאולתר והחל בפירוק הטפסות, מבלי שחשב קסדה או קשר עצמו לרתמת בטיחות וכן מבלי שתלה את הטפסה על עגורן. סמוך לאחר מכן, התמוטטו הטפסות, פגעו במשטח העבודה המאולתר עליו עמד המנוח וקרס. כתוצאה מכך נפלו הטפסות והמנוח מקומה ט' של הבניין אל הקרקע, המנוח נפגע אנושות ומותו נקבע במקום.

כתב האישום מייחס לנאשם, מתוקף תפקידו כמנהל העבודה באתר ומכוח ההסכם, אחריות לפי חלקו, לבטיחות העובדים כולם והמנוח בפרט, שכן לא פעל בזהירות סבירה ולא נקט בצעדים המתחייבים מהם להבטחת יציבותן ועיגונן של הטפסות וכן לבטיחות העבודה על משטח תקין ולמניעת סכנה וכן לא פעל בהתאם לתקנות הבטיחות בעבודה ובהתאם להוראות חברת ש.מ.ד.ר בנוגע להתקנת הטפסות ובטיחות בעבודה עם הטפסות. עוד לא פעל הנאשם בהתאם לחובותיו בדין שכן לא וידא כי העבודה באתר תתחיל בשעת יעודה ותחת פיקוחו הרציף של מנהל עבודה, לא וידא קיומם של פיגומים לצורך עיגון הטפסות ולא דאג להתקנת משטח עבודה תקין ויציב בקומה ט' בבניין. עוד לא נקט הנאשם באמצעים הנדרשים על מנת להבטיח כי העבודה באתר תתבצע לפי תכנית לניהול הבטיחות, לא קיים את הדרישות והפעולות הנדרשות למניעת סיכונים ולא פעל להפסיק את העבודה כתוצאה מסיכון בלתי סביר עובר לתאונה.

ביום 21.12.22 ובהתאם לכפירת כלל הנאשמים, החלו להישמע ראיות בתיק, אלא, שלאחר שנשמעו 2 עדי תביעה, הודיעו הצדדים, כי הגיעו להסדר טיעון אשר הוצג בפני בית המשפט ביום 14.5.23 בין המדינה לכלל הנאשמים. בנוגע לחלק מהנאשמים הייתה הסכמה גם לעניין העונש, ולאחרים, בכללם אף נאשם 3, ההסדר לא כלל הסכמות לעונש.

לצורך השלמת התמונה יצוין, כי ביום 29.5.23 נגזר דינה של נאשמת 4, לפיו תשלם הנאשמת פיצוי מוסכם על הצדדים בסך 80,000 ₪ למשפחת המנוח. וביום 7.6.23 נגזר דינה של נאשמת 1, אשר על פי ההסדר לא הורשעה, והוטל עליה פיצוי בסך 100,000 ₪ למשפחת המנוח וכן כתנאי נוסף להסדר אף תרמה סכום כספי נוסף על סך של 20,000 ₪ לגוף העוסק בבטיחות. נאשמים 3,5 ו-6 הופנו לקבלת חוות דעת ממונה על עבודות השירות וטרם נגזר דינם. נאשם 2 הופנה לקבלת תסקיר שירות המבחן לבחינת התאמתו לביצוע עונש בדמות שעות של"צ, אף זאת על פי ההסכם בין הצדדים.

מחוות דעת ממונה שהוגשה ביום 4.6.23, עולה שהנאשם מתאים לרצות את עונשו בדרך של עבודות שירות, ככל שייקבע כך.

טיעוני הצדדים לעונש:

ב"כ המאשימה, התייחס בטיעוניה ל**נסיבות ביצוע העבירה**, תוך פירוט מחדלי הנאשם כמפורט בכתב האישום המתוקן שהביאו בסופו של יום למותו של המנוח. ציין כי חרף החשיפה הציבורית לתאונות בענף הבנייה ולתוצאות הטרגיות, עדיין, יש מי שמזלזל בהנחיות הבטיחות וכתוצאה מכך מקופחים חיי אדם, שהוא הערך העליון. עוד התייחס למאפייני הנאשמים בעבירות מסוג אלו; שהינם נורמטיביים, נעדרי עבר פלילי ועל כן, אין בכך כדי להקהות מחומרת העבירה. לביסוס טענותיו הפנה לפסיקה.

ב"כ המאשימה הפנה ל**ערכים המוגנים שנפגעו**, קדושת החיים, ביטחון ושלום הציבור וכן שלומו ובריאותו. לדידו, נאשם 3 הינו אחראי מרכזי, בהיותו מנהל העבודה שכן יכול היה למנוע את התאונה אילו היה נוקט באמצעי הזהירות הנדרשים ואשר להם הוא מחויב מתוקף תפקידו. בנוסף, התייחס לפוטנציאל הנזק, אשר היה עלול להיגרם, שכן התקנת משטח עבודה מאולתר היה בכוחו לגרום לתאונות נוספות, עובר לתאונה זו ואף ציין שהרשלנות שאפיינה התנהגות זו של הנאשם, הייתה מתמשכת ולא נקודתית. הדגיש את העובדה שמדובר בעובד, שהגיע לישראל כדי לפרנס את משפחתו, ומצא את מותו.

בקביעת **מתחם העונש ההולם**, ביקש ב"כ המאשימה להתייחס לנזק הצפוי שהיה עלול להיגרם מביצוע העבירה, שכן אילולא האירוע היה מתרחש בשעות העבודה הרגילות ולא קודם לכן, היו עלולים להימצא אנשים נוספים במקום. לבסוף עתר ל**מתחם ענישה המתחיל מ-9 חודשי מאסר שיכול וירוצו בעבודות שירות ועד 15 חודשי מאסר בפועל**. בהינתן כי מדובר בנאשם נורמטיבי, שלקח אחריות על מעשיו ונעדר עבר פלילי ביקש למקם את הנאשם בשלישי התחתון של המתחם אליו **עתר ולהשית על הנאשם עונש שלא יפחת מ-9 חודשי מאסר שיכול וירוצו בעבודות שירות**.

ב"כ הנאשם, התייחס לקושי שבייצוג נאשמים בעבירות מעין אלו, שכן העבירות, נשוא כתב האישום, לא מבוצעות מתוך כוונה וזדון וההבנה של חומרת ורשלנות המעשים, מובנת באופן מלא, רק לאחר קרות אסון. לעניין **נסיבות ביצוע העבירה**, הצביע על כך, שהנאשם לא היה חלק מהכנת תכניות הבטיחות וזאת בשונה מנאשם 2 ונשכר לביצוע התפקיד רק לאחר החתימה על ההסכם. חלק על טיעוני המאשימה, לפיה נאשם 3 היה אחראי בכיר ועל כן היה צריך להיות מודע אף לגבי השעה בה הגיע המנוח לעבודה, שעה המוקדמת מהשעה הקבועה, לאור כך, שלנאשם זה אין כל יכולת לבדוק מתי עובדים של נאשמת 4 נכנסים ויוצאים מהאתר והאחריות על כך מוטלת על נאשמים נוספים שאחראים עליהם באופן ישיר. עוד חלק על כך שמדובר ברשלנות מתמשכת, שכן על פי כתב האישום לא ניתן לדעת, מי הניח את משטח העבודה המאולתר ומתי הונח. עוד ביקש לומר כי רשלנותו של הנאשם לא שונה מרשלנותם של נאשמים 5-6 שכן כולם יחדיו ידעו על כך שהמנוח עלה לקומה ט' לביצוע עבודות פירווק הטפסות.

הדגיש כי גם למנוח יש רשלנות תורמת לאירוע הטררגי באתר; המנוח מצא את מותו כתוצאה מפעילותו שלו, שכן משטח העבודה המאולתר לא נפל בטרם החל המנוח לעבוד שם בפירווקו. עוד ציין כי לטעמו רשלנותם של נאשמים 5-6 חמורה מזו של הנאשם 3. לבסוף ביקש מבית המשפט לקבוע מתחם בהתחשב בענישה שכבר הושתה על נאשמים 1 ו-4, ובהתחשב לחלקו היחסי של כל נאשם לאירוע. ביקש לקבוע **מתחם שמתחיל ממספר חודשי מאסר שיכול ירוצו בעבודות שירות**. לעניין **נסיבות שאינן קשורות** בביצוע העבירה, הפנה לנסיבותיו האישיות של הנאשם, לכך שאשתו מתמודדת עם מחלת הסרטן (במ/1). לתמיכה בטיעונו הגיש פסיקה.

הנאשם, הביע צער על האירוע ועל הטררגדיה שחוה משפחת המנוח, הדגיש כי אינו מזלזל בחיי אדם והאירוע מלווה אותו עד היום ולא מרפה ממנו. שיתף כי בעקבות האירוע קיבל טיפול פסיכולוגי במשך 3 שנים והוסיף כי כיום אינו יכול לחזור ולעבוד בתחום הבנייה של רבי קומות, אלא עובד בבתי פרטיים. עוד שמעתי את אשת הנאשם, אשר שיתפה בכך על השפעת האירוע מושא כתב האישום על חייהם, דיברה בשבחו של הנאשם וחזרה על דבריו כי אינו מסוגל לעסוק במקצוע מאז האירוע.

דין והכרעה:

מתחם העונש:

קביעת עונשו של הנאשם, יהיה לאור העיקרון לו ניתנה הבכורה בחוק והוא **עקרון ההלימה**, זאת תוך מתן יחס הולם בין חומרת העבירה המיוחסת לנאשם בנסיבותיה, מידת אשמו של הנאשם ובין סוג ומידת העונש אשר יוטל עליו, כאשר לצורך קביעה זו יש לבחון מספר אספקטים; **הערכים החברתיים המוגנים** שנפגעו ממעשה זה ומידת הפגיעה בהם, **מדיניות הענישה הנהוגה** בבתי המשפט **והנסיבות הקשורות בביצוע העבירה** (תיקון 113 לחוק).

הערכים החברתיים המוגנים, שנפגעו ממעשיו של הנאשם הם הערכים החשובים ביותר, המרכזיים והראשונים והם; הגנה על חיי אדם, קדושת חיי ושלמות גופו. מדובר באירוע מצער, קשה וטראגי עבור כל המעורבים בו, ושבמהלכו קיפח המנוח את חייו במקום עבודתו. בעניין זה יש לומר שמדובר בעבירת רשלנות והגם שכך, חובתו של בית המשפט להטמיע סטנדרט התנהגות ראוי על מנת לנסות ולמנוע הישנות תאונות ואסונות ומתוך רצון לשמור על ערך נעלה זה.

לעניין זה ראו בע"פ 119/93 ג'ייסון לורנס נ' מדינת ישראל (30.6.94), פסקה 7):

"סעיף 304 לחוק העונשין בא להציב סטנדרט מחמיר בכל האמור לקיפוח חיי אדם. היינו, מגמת החקיקה ותכליתה היו והינן לבוא, להזהיר ולהתריע מפני אדישות, חוסר איכפתיות וזלזול בחיי אדם. המחוקק הוא שקבע שלמרות שבעבירה זו נעדר היסוד הנפשי (המנס-ריאה), הרי זו עדיין עבירה פלילית, וזאת כאמור מפאת החשיבות שמייחס המחוקק לערך קדושת החיים. בפרשנות הסעיף וביישום מדיניות תחיקתית מילאו בתי המשפט את הסעיף תוכן ולעתים אף הציבו סטנדרטים מחמירים של התנהגות למען קידום מטרה זו של שמירת החיים".

ברע"פ 1322/20 יוסף נווה נ' מדינת ישראל (25.02.2020) קבע כב' השופט אלרון:

"כעולה מסקירת הפסיקה שהובאה בגזר דינו של בית משפט השלום, השתת עונש מאסר ממושך לנשיאה בעבודות שירות על מי שהורשע בגרימת מוות ברשלנות, אף בגין רשלנות בעבודה בענף הבנייה, אינה סוטה ממדיניות הענישה הנוהגת. יתרה מכך, במקרה דנן לא היה מנוס מלהשית על המבקש עונש המבטא את חומרת העבירה שבה הורשע ונסיבות ביצועה, ואף הוקל עימו במידה ניכרת משלא הושת עליו עונש מאסר מאחורי סורג ובריח. לא אחת נזדמן לי לעמוד על חשיבותה הרבה של ההקפדה על הוראות הבטיחות בענף הבנייה, שתכליתן למנוע פגיעה בחיי אדם".

למרבה הצער, המקרה דנן מצטרף לאירועים דומים ההולכים ומתרבים, ובהם משלם עובד בענף הבנייה בנפשו את מחיר הזלזול בהוראות הבטיחות מצד הממונה עליו ועל ביצוע העבודה. אין להשלים עם תופעה זו ויש להיאבק בה במשנה תוקף, בין היתר, באמצעות השתת ענישה חמורה ומרתיעה במקרים המתאימים".

שם, גם חזר על דבריו שנכתבו ברע"פ 2327/19 אדוארדו נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] פסקה 12 (19.5.2019):

"תאונות אלה הגובות חיי אדם אינן כורח המציאות או גזרה משמים, והן ממחישות את הצורך להקפיד הקפדה יתירה על קוצו של יו"ד בכללי הבטיחות בענף הבניה אשר נועדו לשמור על שלומם וביטחונם של העובדים בענף. ענישה הולמת ומרתיעה בשל הפרת כללי הבטיחות נחוצה לשם הגברת ההרתעה ויש בה כדי לבטא את החומרה הרבה שיש לראות באי הציות לכללי הבטיחות בענף הבניה".

מכל האמור, ברי כי מדובר בתופעה מצערת וקשה אשר פוקדת את אתרי הבניה בישראל וגובה חיי אדם חדשות לבקרים ומחייבת מתן מענה ברור וחד גם במסגרת ההליך הפלילי.

במקרה זה, הפגיעה בערכים המוגנים הינה ברף העליון, שכן המחדלים הרובצים לפתחו של הנאשם הינם משמעותיים ומהותיים ובעטיים אף נפל המנוח אל מותו ושילם את המחיר הגבוה שיכול כל אדם והוא מחיר חייו.

נסיבות ביצוע העבירה, מדובר בנאשם שתפקידו בחברה 1, תפקיד חשוב, נכבד, אחראי ועמו אף מצטרפות חובות ואחריות גדולות על עובדים רבים המצויים באתר, החל ממי שעבודתו לכאורה קטנה וזניחה ועד לעובד שמסכן את חייו יום יום שעה שעה כשחייו תלויים על בלימה, בין השמיים לארץ. אמנם, נאשם 3 הגיע לחברה 1 ונשכר לתפקידו כמנהל עבודה, כשנה לאחר חתימת ההסכם בין נאשמת 1 לנאשמת 4 (החברות), אולם אין בכך כדי להפחית מאחריותו להבין לעומק את תכניות העבודה העדכניות, את הוראות הבטיחות החלות על כל עובד, עד האחרון שבהם ואחריותו לוודא שאכן כך הדבר נעשה. מאידך, מדובר בבעל תפקיד אחד מיני שלושה (בדרגתם של נאשמים 5 ו-6) ובאחראים נוספים; החברות ומנהל הפרוייקט (נאשם 2).

לא מצאתי ממש בטענה, כי נאשם 3 'בכיר' יותר מנאשמים 5 ו-6, על אף שהינו מנהל העבודה של חברה 1 ששכרה את שירותיה של חברה 4, כמו שזו (על אף בכירותה), לא הורשעה כמו נאשמת 4. משמע, שאין משמעות לאותה 'בכירות', שיש לומר שלא הוגדרה ואינני מבינה אותה לעומקה. אלא יש לבחון את האחריות בקשר להיותה ישירה אל מול העובדים ומתן הנחיות באופן הדוק ויומיומי. תפקידו של נאשם 3 מאופיין לטעמי במאפיינים ניהוליים, שעניינו אחריות כללית. מכאן, שעל אף שהאחריות קיימת, הרי שעל פי המתואר בכתב האישום המתוקן, ההסדר שנעשה עם נאשמים אחרים (בהקשר לחברה 1), נותן תמונה שלמה על האופן בו רואה המדינה את חברה 1, השוכרת את חברה 4 ובכלל כך אף את נאשם 3 ותפקידו במכלול זה.

לאישוש כך, יש לבחון את סעיף 13 לכתב האישום המתוקן, ממנו עולה, כי ביום האירוע, הגיע המנוח לאתר עוד קודם שעות העבודה הקבועות והמאושרות, אלא שנאשמים 5 ו-6 ידעו על כך, 'נתנו את ברכתם' לכך ואף הנחו אותו לבצע פעולות בהקשר לעבודתו, דבר שהוביל אותו, בסופו של דבר לצנוח אל מותו. נאשם 3, כמובן היה צריך לרענן הנחיות בנוגע לכך, היה אמור לדעת כי הטפסות באותה קומה אינן בטיחותיות ועוד לבצע את כלל התפקידים המוטלים עליו מכוח החוק והתוכניות, אך ברור הוא כי אותה התנהגות ישירה אל מול נאשמים 5 ו-6, הולכת ומרחיקה אותו מאותן נסיבות חמורות באירוע דנן. לכל אלה יש להוסיף את התנהלות המנוח עצמו, שבה לא ביצע את הנחיות הבטיחות הבסיסיות (על אף שלא היה בהן כדי להצילו). עוד יש לשים את הדעת על כך, שאמנם הטפסות לא נבנו על פי תוכנית מתאימה, אך לא התמוטטו, אלא רק לאחר שהמנוח עסק בפירוקן וללא עגורן.

לפי המתואר בעובדות כתב האישום המתוקן, מצאתי כי יש קושי לקבוע האם הרשלנות של הנאשם הינה מתמשכת ומהי הימשכות זו, דהיינו, מהו אורך הזמן שבו היו מצויות הטפסות במצבן זה שאינו בטוח, מסוכן ושלא על פי תכנית מתאימה, שכן כתב האישום שותק בנושא זה. מאידך לא ניתן לקבל את דברי ההגנה, שמדובר ברשלנות רגעית, שכן בידוע שעל מנת לבנות את קומה ט', ממנה נפל המנוח, לא מדובר בעבודה של יום או מספר שעות. בנוסף יש חסר לגבי מצב הטפסות קודם לפירוקן, ולא ניתן להתעלם מכך, שרק בעת פירוקן ללא עגורן, ניתקו, התמוטטו ונפלו ארצה.

מכל האמור מצאתי לקבוע כי הנסיבות המיוחסות לנאשם בכתב האישום, אשר מגלות מחדלים ולא ביצוע מעשה בפועל, כל זאת בנוסף למתואר בנסיבות לעיל, אינן מגלות חומרה בדרגה גבוהה של רשלנות אך גם אינה בדרגה נמוכה וניתן להגדיר את רשלנותו ברף הנמוך- בינוני.

מדיניות הענישה ומתחם העונש ההולם

הענישה בעבירה של גרם מוות ברשלנות, משתנה בהתאם לנסיבות שהביאו לגרימת המוות, לעוצמת המחדל ולמידת הרשלנות של הנאשם. למרות התוצאה הקשה כתוצאה מביצוע העבירה - מותו של אדם - מאחר ומדובר בעבירה עם יסוד נפשי של רשלנות, נגזרים לרוב עונשי מאסר לתקופה קצרה שניתן לרצותם בעבודות שירות, בנוגע למדיניות זו אפנה אף לפסיקה שהוגשה על ידי הצדדים, ראו למשל:

א. רע"פ 1322/20 **יוסף נווה נ' מדינת ישראל** (25.02.2020) - הנאשם הורשע בעבירה של גרימת מוות ברשלנות. הנאשם באותו ענין שימש מנהל עבודה בחברה ופיקח עליה, הורה לאחד הפועלים בחברה לעמוד על גג מחסן המכוסה ב"לוחות אסבסט-צמנט גלילים", שגובהו כ-6 מטרים, להסיר את הלוחות ולהורידם לקרקע באמצעות חבל. במהלך העבודה, דרך המנוח על גבי אחד מהלוחות, הלוח נשבר, והמנוח נפל לתוך מבנה המחסן ומצא את מותו. **בית משפט קמא קבע כי מתחם הענישה ההולם באותו מקרה נע בין 6 ל-12 חודשי מאסר.** על הנאשם, בן 76, הושתו, 8 חודשי מאסר בדרך של עבודות שירות.

ב. ע"פ (מרכז) 64133-06-17 **זהר ישעיהו נסים משה נ' מדינת ישראל** (28.11.18) - הנאשם שהיה מבצע הבנייה באתר בנייה, הורשע, לאחר ניהול הוכחות, בעבירה של גרימת מותו ברשלנות של עובד ניקיון שעבד באתר הבנייה. הנאשם התרשל בכך שלא דאג שעבודות הבניה תבוצענה בפיקוח מנהל עבודה; אפשר עבודה לא בטוחה באזור הפיר, ללא גידור וללא סימון אזור הפיר בשלטי אזהרה; לא הדריך את העובדים ולא דאג שהעבודות תבוצענה לפי תקנות הבטיחות. **בית משפט קמא קבע מתחם שנע בין מספר חודשי מאסר שיכול וירוצו בעבודות שירות ועד שנת מאסר לריצוי בפועל.** בית המשפט המחוזי הקל מעט בעונשו של הנאשם, השווה עונשו לאחרים באותו ענין וגזר עליו שלושה חודשי מאסר בדרך של עבודות שירות במקום ארבעה שנפסקו בבימ"ש השלום.

ג. ע"פ (י-ם) 12107-09-18 **אורן אהרן ורשבסקי נ' מדינת ישראל** (6.1.19) - בו נידון עניינם של מורשעים בגרימת מוות ברשלנות ובשתי עבירות של חבלה ברשלנות, כתוצאה מקריסת מבנה תאורה ברחבת הטקסים בהר הרצל, בו מצאה את מותה קצינת צה"ל ושני חיילים נוספים נפגעו ונגרמו להם חבלות קשות. הנאשם (ורשבסקי) שימש כמהנדס תכנון מטעם החברה שהקימה את המבנה, ובנוסף, שימש כמהנדס מטעמו של יועץ הבטיחות של הטקס. רשלנותו התבטאה בכך שלא פעל לתכנן את המבנה שקרס ולא פעל כפי שמהנדס סביר היה פועל בנסיבות העניין. **בית משפט השלום הטיל עליו צו של"צ, אך בית המשפט המחוזי קיבל את הערעור שהוגש והחמיר את עונשו לתשעה חודשי מאסר.** בפסק הדין ציין בית המשפט המחוזי כי אלמלא מצבו הרפואי הקשה, היה העונש חמור יותר.

ד. עפ"ג (חי') 57719-06-13 **מזרחי נ' מדינת ישראל** (19.12.13) - בו נידון עניינו של קבלן שנשכר לבצע עבודות הנחת צינורות מים עבור רשות ציבורית. הקבלן לא דאג למינוי מנהל עבודה, אלא שכר שני קבלני ביצוע שלא היו מוכשרים לתפקיד. הקבלנים הניחו את הצינורות הכבדים (מעל טון כל אחד) בפארק ציבורי ללא השגחה וללא אבטחה מתאימה. קבוצת ילדים שהייתה במקום שיחקה בסמוך ולפתע התערער מבנה הצנרת וקבר תחתיו את אחד הילדים אשר מצא עקב כך את מותו. **בית משפט**

השלום הטיל על הקבלן 9 חודשי מאסר בפועל, חרף גילו (70) והיותו חולה במחלה קשה ובשים לב להרשעה קודמת באותה עבירה. בית המשפט המחוזי דחה את ערעורו, תוך שציין את חשיבות הערך של קדושת החיים ומידת אשמו של הקבלן. יצוין כי על אחד הקבלנים הוטל עונש מאסר בן 7 חודשים (וגם ערעורו נדחה - ע"פ 13-06-36481) ועל נאשם נוסף הוטלו 6 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות וזאת בשל כך שנמצא שמידת רשלנותו הייתה נמוכה יותר.

בשים לב למדיניות הענישה ולאחר ששקלתי את העובדה, שלא מדובר במעשה מתוכנן ואף לא במפגע שנוצר במעשיו של הנאשם, שקלתי חלקו של הנאשם ומידת רשלנותו וכן את הטרגדיה המשפחתית בעקבות מות המנוח שאין גדולה ממנה, לא מצאתי שהמתחם לו עתרה המדינה הוא המתחם הנכון ולטעמי איננו מעוגן בפסיקה, ואני קובעת שמתחם העונש ההולם מתחיל ממספר חודשי מאסר שיכול וירוצו בדרך של עבודות שירות ועד 12 חודשי מאסר בפועל לצד רכיבי ענישה נלווים.

נסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירה

הנאשם, בן 40, נשוי, ואב לשני ילדים קטינים, נעדר עבר פלילי, שימש כמנהל העבודה באתר מטעם נאשמת 1 (חברת שבירו בע"מ). ניכר כי התנהלות זו של הנאשם, אינה מאפיינת את אופן התנהגותו לאורך השנים. שמעתי את הנאשם וכן עיינתי במסמך שהוגש (ע/1), המפרט את מצבה הרפואי הנוכחי ואף שמעתי כי בני הזוג מצויים בקשיים כלכליים. עוד שמעתי את הנאשם ואת צערו העמוק על האירוע ונטילת האחריות על האירוע, עד כדי כך, שמאז חייו השתנו לבלי הכר והוא שינה ממסלולו ועיסוקו בבניית בניינים רבי קומות מחשש ופחד, שמא יהיה אחראי לאירוע נוסף שבו אדם ישלם מחיר בגופו או בחייו ומעדיף לעסוק בעבודה שאינה תואמת את יכולתו וכישוריו והכל על מנת להימנע מאירוע כגון זה. עוד שמעתי ממנו ומבת זוגו שחייו 'עצרו מלכת' והוא חלילה, אינו מזלזל לא באירוע ולא בתוצאה שהתרגשה עליו.

העונש המתאים לנאשם

לאור כלל הנסיבות שפורטו, הודאת הנאשם במיוחס לו ובאירוע שלא בנקל אדם יכול ומסוגל לקחת על אחריותו ומצפונו, הערכים החברתיים שנפגעו, העובדה כי קבעתי שרף הרשלנות איננו מצוי בדרגה גבוהה. ומכיוון שהענישה תמיד תהא אינדיבידואלית, מצאתי שהנאשם **מצוי ברף התחתון של מתחם הענישה**, כאשר בידוע הוא, שאין בענישה שהיא על מנת להפיג את הצער והסבל של בני המשפחה או להקל על תחושת האובדן הגדול שמותיר אירוע שכזה.

אשר על כן, אני גוזרת על הנאשם את העונשים הבאים:

1. **5 חודשי מאסר בפועל שירוצו בעבודות שירות.** הנאשם יבצע את עבודות שירות באנדרטת הנח"ל, בדרך

עמוד 8

היום 1, 5 ימים בשבוע, על פי טווח השעות המתאפשר בחוק. תחילתן של ביצוע העבודות ביום **18.07.23** והן תהיינה בפיקוח מפקח אחראי יחיאל דרוקמן, מס' נייד: 0504063959.

על הנאשם להתייצב לפני מפקח על עבודות השירות לצורך קליטה והצבה בתאריך תחילת העבודה, בשעה 08:00, במפקדת מחוז מרכז, יחידת עבודות שירות, ת"ד 81, רמלה.

אני מודיעה לנאשם כי עליו להודיע לממונה על כל שינוי, אם יחול, בכתובת מגוריו, וכן עליו לעמוד בתנאי הפיקוח, שכן אי מילוי עבודות השירות על פי הנחיות המפקח, עלול להביא להפסקתן ולכליאה במתקן כליאה.

2. **4 חודשי מאסר על תנאי לתקופה של שלוש שנים**, שהנאשם לא יעבור עבירה בה הורשע.

3. **פיצוי למשפחת המנוח בסך 7,000 ₪, שישולם עד ולא יאוחר מיום 03.09.23. המאשימה תעביר את פרטי משפחת המנוח למזכירות בית המשפט בהקדם. תשומת לה המאשימה לפניית חוזרות ונשנות של מזכירות בית המשפט להשלמת פרטים אלו.**

ניתן יהיה לשלם את הפיצוי כעבור שלושה ימים מיום מתן גזר הדין לחשבון המרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות ברשות האכיפה והגבייה באחת מהדרכים הבאות:

- **בכרטיס אשראי** - באתר המקוון של רשות האכיפה והגבייה, www.eca.gov.il
- **מוקד שירות טלפוני בשרות עצמי (מרכז גבייה) - בטלפון *35592 או בטלפון 073-2055000**
- **במזומן בכל סניף של בנק הדואר** - בהצגת תעודת זהות בלבד (אין צורך בשוברי תשלום).

המזכירות תעביר העתק לממונה על עבודות השירות.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בתוך 45 ימים מהיום.

ניתן היום, כ"ב תמוז תשפ"ג, 11 יולי 2023, בנוכחות הצדדים.